

Święty Bonawentura, *Psalterz Maryjny*, tekst włoski ks. kanonik Paolo Angelici, Camerino 1874, tłum. ks. kanonik Tadeusz Piotr Marcinkowski, Warmińskie Wydawnictwo Diecezjalne, Olsztyn 2023, ss. 216

Ks. Tadeusz Marcinkowski przygotował przekład 150 psalmów i dzieśięciu kantykw, ułożonych przez św. Bonawenturę, jednego z najwybitniejszych średniowiecznych myślicieli. Ten franciszkański intelektualista i kontynuator dzieła serafickiego Biedaczyny z Asyżu, wyznaczył kierunek rozwoju tzw. bonawenturiańskiej szkole teologicznej. Pozostawił po sobie nie tylko liczne dzieła naukowe i rozprawy, ale także religijną poezję, m. in. poświęconą Najświętszej Dziewicy. Współczesny czciciel Matki Bożej ks. T. Marcinkowski podjął się trudnego zadania przełożenia włoskiej wersji Salterio Mariano na język, w którym w 1877 r. Piękna Pani przemawiała do dziewczynek Justyny Szafryńskiej i Barbary Samulowskiej. Główną intencją polskiego tłumacza było uczczenie 150. rocznicy objawień Matki Bożej w Gietrzwałdzie, która będzie przypadać w 2027 r. Kanonik warmiński dołączył swoją publikację do siedmiu antologii Tekstów o Matce Bożej św. Bonawentury, wydanych przez o. prof. Celestyna Napiórkowskiego OFMConv w Niepokalanowie w 1992 i do Kazań o Najświętszej Pannie Maryi, wydanych w Krakowie w 1999 r. (Polska Bibliografia Mariologiczna (1945–2003) oprac. S. Gręś, Niepokalanów 2004).

Zaprezentowane liryczne teksty należą do nurtu chrystotypicznej mariologii, charakteryzującej duchowość i nabożeństwo czasów średniowiecza. Czytelnik pogrążony w modlitwie św. Bonawentury, będzie pobudzany do gorliwego wzywania wielmożnej Pośredniczki o wstawiennictwo u Boga, animowany do błagań o pomoc w różnych potrzebach oraz zachęcany do wołania o obronę przed złem. W niektórych psalmach z wielką czcią będzie chwalił Bogurodnicę, a także wyznawał jej miłość jako umiłowanej Dziewicy.

W polskojęzycznej wersji poezji św. Bonawentury w niewielkim stopniu przewija się myśl o naśladowaniu Najświętszej Maryi Panny, o czym przypomnieli Ojcowie Soboru Watykańskiego II. Jednak współczesny katolik może wykorzystywać na różne sposoby duchowe doświadczenie i świadectwo wielkiego doktora z dawnych wieków, a tym samym odczytywać teksty w perspektywie kościelnokształtnej. Zanurzać się w treść artystycznych wezwań, poddawać się ich pięknu i całym sercem wzdychać do Matki Bożej.

Można też tę pobożną lekturę zestawić z Księgą Psalmów i dobierać modlitwy według analogicznej numeracji tekstów ku Matce Bożej, prosząc ją o pomoc w osobistym odprawianiu Liturgii godzin, by razem z Matką Kościoła zanosić modlitwę uwielbienia przed Boży majestat. Równie dobrze biblijne psalmy można przedłużyć o błagania do Wspomożycielki, by pomogła wcielić je w praktyczne życie, wzniosłe treści wypowiedziane natchnionymi strofami podczas liturgii lub w trakcie indywidualnej lektury Psalmów Dawidowych.

Z kart *Psalterza Maryjnego* płynie modlitwa przeniknięta ewangeliczną prostotą i pokorą, franciszkańską skromnością i łagodnością, a także żarliwą miłością i podziwem do Królowej nieba zasiadającej po prawicy Oblubieńca, Syna Króla. Modlący się czciciel Matki Bożej znosi ufne prośby do dostojnej Pani niebios i świata, ale także wychwala nienaruszoną, czystą i niewinną Dziewicę, wysławia Jej nadprzyrodzone piękno i wspaniałe cnoty pośród harmonijnych pieśni Aniołów. Wśród niezliczonych, szlachetnych przymiotów Łaskawej Karmicielki Syna Bożego są wymieniane także jej znaczne zalety, w tym dobroć wobec grzeszników i troska okazywana ludziom. Sława Niewiasty miłosierdzia zachęca do wyśpiewywania hymnów uwielbienia i radosnego błogosławienia Boga. Trzynastowieczne teksty w polskim brzmieniu są pełne symboliki i w zależności od kontekstu odkrywają przed czytelnikiem kolejne bogactwa teologicznych pojęć, tytułów, stwierdzeń i duchowych przestrzeni.

Tłumaczenie ks. T. Marcinkowskiego zostało poddane teologicznej cenzurze, której dokonał mariolog i dogmatyk ks. prał. dr hab. Stanisław Kozakiewicz, kanonik gremialny Warmińskiej Kapituły Katedralnej w Bazylice Archidiecezjalnej Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny we Fromborku. 18 października 2022 r. imprimatur udzielił prepozyt tej kapituły biskup dr Janusz Ostrowski, wikariusz generalny archidiecezji warmińskiej. Pozytywne przyjęcie na Warmii maryjnej poezji jest świadectwem umiłowania Matki Bożej także przez współczesne duchowieństwo. Postawa duszpasterzy i samo piękno wydanej książki zachęcają dzisiejszych wyznawców i piewców Najświętszej Maryi Panny do sięgnięcia po dzieło franciszkańskiego biskupa i doktora Kościoła. Katolicy znajdują w modlitwie, inspirowanej pobożnością św. Bonawentury, wiele pomocnych słów do wyrażenia swoich uczuć i myśli ku Niepokalanie Poczętej.

Jak podkreślił bp J. Wojtkowski, *Psalterz Maryjny* nadaje się do odmawiania, rozmyślania i do kontemplacji, a więc dla każdego katolika, zgodnie z jego osobistym rozwojem życia modlitwy. Posługując się poetycką formą modlitwy, czytelnik otrzymuje szansę przeżywania duchowej pielgrzymki z wywyższoną Matką Syna Bożego, Jezusa Chrystusa, jedynego Zbawiciela człowieka, braterskiego obcowania ze świętym Bonawenturą

i zjednoczenia z nim w miłości do Najświętszej Dziewicy oraz doświadczenia głębokiego pokoju serca uświęconego natchnieniami Duchem Świętym, który uczynił Maryję pełną łaski.

Na szczególną uwagę zasługuje także oprawa książki, godna dedykowania jej Świętej i Najmiłosiernej Maryi. Ks. T. Marcinkowski powierzył opracowanie graficzne Jarosławowi Janowi Korzeniowskiemu. Polskojęzyczne strofy umieszczone są na kredowym papierze ozdobionym ornamentami z lilii, dodano 15 kolorowych fotografii wizerunków i figur Matki Bożej (warmińskich i rzymskich). Książka została wydana w twardej oprawie – na pierwszej stronie okładki widnieje złota symbolika i inicjały Maryi, a na czwartej uwagę przyciągają ciemne kontury bazyliki mniejszej Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Gietrzwałdzie.

Módlmy się do Matki Bożej, oddajmy każdego z nas w opiekę przemożnej Pani Gietrzwałdzkiej, wychwalajmy ją, a także upraszajmy potrzebne łaski dla siebie i całego świata.

ks. Sławomir Ropiak